

**ՀԱՎԱԿՈՌՈՒԴՅՈՒՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ
ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅՈՒՆ**

**ՀԱՎԱԿՈՌՈՒԴՅՈՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹՅԱՆ
(ՀԱՆ) ՀԵՏԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՁԵԿՈՒՅՑ**

**ԻՐԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒՆՏԸ. Ո՞Վ Է ԿԱՆԳՆԱԾ
ՆԱՐԵԿ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆԻ ԲԻԶՆԵՍ ԿԱՅՍՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԵՏԵՎՈՒՄ**

Գործող անձ՝

ՆԱՐԵԿ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Իլֆի և Պետրովի ստեղծագործության ծերունի Ֆուստն ամբողջ կյանքում զբաղվում էր պարզ, բայց պահանջված մի գործով. որպես նախագահ գրանցվում էր այն ընկերություններում, որոնց իրական տերերը նախընտրում էին մնալ ստվերում: Եթե գործերը լավ էին ընթանում, տերերը ստանում էին շահույթը: Եթե վատ՝ Ֆուստն էր հայտնվում բանտում: Եվ նա դրան գրեթե մասնագիտորեն էր վերաբերվում. այդպիսին էր աշխատանքը:

Գրեթե մեկ դար անց գրական խամաճիկ ղեկավարի անունն անսպասելիորեն ի հայտ եկավ Հայաստանի տնտեսական և քաղաքական իրականության մեջ:

«Ֆուստ» մականունը Նարեկ Նալբանդյանին տրվեց դեռևս 2022 թվականի մարտին: 7or.am-ը հրապարակեց ««Ֆուստը»՝ Նիկոլի սրտի ծագող օլիգարխը» վերնագրով հոդվածը, որում երիտասարդ գործարարին ուղղակիորեն համեմատեց «Ոսկե հորթը» վեպի խամաճիկ ղեկավարի հետ և ներկայացրեց սեփականության հնարավոր վերաբաշխման գործում նրա դերակատարության մասին վարկածը:

Այսպես, 2018 թվականի հեղափոխությունից հետո մինչ այդ լայն հանրությանը քիչ հայտնի գործարարը սկսեց սրընթաց վերածվել Հայաստանի խոշոր ակտիվների ամենանշանավոր սեփականատերերից մեկի: Ծաղկածորի «Գոլդեն Փելեքը», նախկին վարչապետ Յուրիկ Աբրահամյանի նախկին առանձնատունը, հյուրանոցային համալիրներ, սուպերմարկետներ, թռչնաբուժական ֆաբրիկաներ, ալրադաց ձեռնարկություններ, բաժնեմաս հանքարդյունաբերական ընկերությունում, ադամանդագործական գործարան, տրանսպորտային բիզնես, իսկ այժմ՝ նաև «Հրազդան Ցեմենտը»:

Հենց այս ընդլայնման ծավալն ու արագությունն էլ ծնեցին այն գլխավոր հարցը, որը վերջին մի քանի տարիներին մշտապես ուղեկցում է Նալբանդյանին. ո՞ւմ փողերն են դրանք, և ո՞վ է կանգնած գործարարի հետևում:

Ինքը՝ Նալբանդյանը, մշտապես պարզ պատասխան է տալիս: Ո՛չ Նիկոլ Փաշինյանը, ո՛չ Աննա Հակոբյանը, ո՛չ նախկին իշխանությունը, ո՛չ էլ որևէ քաղաքական ուժ առնչություն չունեն իր բիզնեսին: Ամեն ինչ վաստակվել է ինքնուրույն՝ երկար տարիների աշխատանքի, սեփական միջոցների և թիմի ջանքերի շնորհիվ:

Եվ, իհարկե, Աստծո օգնությամբ:

Գործարարի հրապարակային պարզաբանումներում Աստծու անունն այնքան պարբերաբար է հիշատակվում, որ նրա բիզնես կայսրության ծագման պատմության մեջ Բարձրյալն աստիճանաբար սկսում է գրեթե առանձին ներդրողի դեր ստանձնել՝ ճիշտ է, առանց գրանցամատյանում բաժնեմաս ունենալու և կապիտալի աղբյուրը բացահայտելու անհրաժեշտության:

Ինքը՝ Նալբանդյանը, պնդում է, որ իր բիզնեսը սկիզբ է առել հեղափոխությունից շատ առաջ, իսկ իր հետ փոխկապակցված ընկերությունները դեռևս 2012 թվականից խոշոր հարկատուներ են եղել: Հրազդանի ցեմենտի գործարանի ձեռքբերումը նա նույնպես ներկայացնում է

որպես շուրջ տասնհինգ տարի իր ծավալած գործունեության տրամաբանական շարունակություն:

Նրա քննադատներն այլ վարկած են առաջ քաշում. չափազանց շատ բան և չափազանց արագ հայտնվեց մի մարդու ձեռքում, որի մասին մինչև իշխանափոխությունը երկրում գրեթե ոչինչ չգիտեին: Այսպես «Ֆունտի» կողքին մեկ այլ համեմատություն էլ ի հայտ եկավ՝ երրորդ նախագահ Սերժ Սարգսյանի եղբոր՝ Ալեքսանդր Սարգսյանի հետ, որը նախկին իշխանության օրոք ընդդիմության համար դարձել էր բիզնեսի և քաղաքական հովանավորչության սերտաճման խորհրդանիշը: Միայն թե այժմ խոսքն արդեն «նոր Սաշիկի» մասին է:

Ինքը՝ Նալբանդյանը, հերքում է նման բոլոր վարկածները: Ավելին՝ նա պնդում է, որ իրեն փորձել են կապել թե՛ նախկին, թե՛ ներկա իշխանությունների հետ, թեև մինչև 2018 թվականը հանրային տիրույթում նրա բիզնեսի նկատմամբ լրատվամիջոցների համադրելի հետաքրքրություն գտնելը զգալիորեն ավելի դժվար է:

Սակայն 2026 թվականի սեպտեմբերի 3-ին այս բազմամյա բանավեճին անսպասելիորեն միջամտեց անձամբ Նիկոլ Փաշինյանը:

Լուսանկարում՝ Նարեկ Նալբանդյանը և Նիկոլ Փաշինյանը:

Վարչապետը հայտարարեց, որ եթե Հայաստանի տնտեսության ոլորտում կա մեկը, ով իրեն և իր ընտանիքին նյարդայնացնում է «թուլյատրելի բոլոր սահմաններից անդին», ապա հենց Նարեկ Նալբանդյանն է: Փաշինյանը հայտնեց, որ իրավապահ մարմիններին հանձնարարել է վարույթներ նախաձեռնել և ստուգել այն գործարարների վերաբերյալ տեղեկությունները, որոնք կարող են իր ընտանիքի հետ կապի տպավորություն ստեղծել: Նման

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

փաստերի հաստատման դեպքում վարչապետը խոստացավ չափազանց կոշտ արձագանք:

Նալբանդյանը գրեթե անմիջապես արձագանքեց. ինքը որևէ անձնական, ընտանեկան կամ գործարար կապ չունի ո՛չ Փաշինյանի, ո՛չ նրա ընտանիքի անդամների, ո՛չ նախկին իշխանության, ո՛չ էլ քաղաքական ուժերի հետ:

Թվում էր՝ կողմերն ամեն ինչ հստակեցրել են:

Սակայն չորս օր անց շատ ավելի ուշագրավ մի բան տեղի ունեցավ:

Սեպտեմբերի 7-ին «Իշխանություն» պարբերականը տեսանյութ տարածեց և հայտնեց, որ իրավապահները ձերբակալել են Նարեկ Նալբանդյանին: Կադրերն արագորեն տարածվեցին լրատվամիջոցներում: Համատեքստը գրեթե կատարյալ էր. մի քանի օր առաջ վարչապետը հրապարակավ կոշտ արձագանք է խոստանում, իսկ այժմ գինված ծառայողները կանգնեցնում են գործարարի մեքենան և մարդկանց տեղափոխում ոստիկանություն:

Նիկոլն ասաց՝ Նիկոլն արեց:

Հենց այսպիսի տպավորություն էր անխուսափելիորեն ձևավորվում այն մարդու մոտ, ով տեսել էր կադրերը և հիշում էր վարչապետի հայտարարությունը:

Խնդիրը միայն մի մանրուքի մեջ էր. տեսանյութը հին էր:

Ընդ որում՝ ոչ երեկվա և ոչ էլ մեկ շաբաթվա վաղեմության: Հայաստանի ներքին գործերի նախարարությունը հայտնեց, որ այն նկարահանվել է մոտ մեկուկես տարի առաջ: Այդ ժամանակ ոստիկանության ծառայողները մի քանի մարդու բաժին էին տեղափոխել ուղեկցող մեքենաներով երթևեկելու համար: Այդ միջադեպը որևէ առնչություն չուներ Փաշինյանի սեպտեմբերյան հայտարարությունների հետ:

Ավելին՝ «Իշխանության» սկզբնական հրապարակման մեջ տարածված կադրերում Նալբանդյանին հստակ տեսնել հնարավոր չէր, իսկ նրա ձերբակալության մասին տեղեկությունը ներկայացվում էր որպես հենց այդ պահին տեղի ունեցող իրադարձություն: Հետագայում «88» ցանցի ներկայացուցիչը հաստատեց, որ Նալբանդյանին ոստիկանություն տեղափոխելու միջադեպն իսկապես տեղի է ունեցել, սակայն՝ շատ ավելի վաղ:

Եվ այստեղ ծագում է մի հարց, որը ՀԱՆ-ը սկզբունքային է համարում:

Ինչո՞ւ մեկուկես տարվա վաղեմության կադրերը հայտնվեցին Նիկոլ Փաշինյանի աղմկահարույց հայտարարությունից ուղիղ չորս օր անց: Ինչո՞ւ հին տեսանյութը ներկայացվեց այնպես, որ հենց այդ պահին տեղի ունեցող իրադարձության տպավորություն էր ստեղծում: Ո՞վ և ինչո՞ւ որոշեց հատկապես այդ պահին այն վերադարձնել տեղեկատվական դաշտ:

Հնարավոր է՝ սա սովորական լրագրողական սխալ էր: Հնարավոր է՝ զուգադիպություն:

Սակայն զուգադիպությունը շատ հարմար էր:

Մի քանի ժամ շարունակ հանրությանը ներկայացվեց մի ամբողջական պատկեր. վարչապետը սպառնացել էր իր «նյարդերի վրա ազդող» մարդուն, և ուժայիններն անմիջապես այցելել էին այդ մարդուն:

Այնուհետև պատկերը փոխվեց:

Միննույն ժամանակ Նալբանդյանի շուրջ իրավապահ պատմությունը բնավ հորինված չէ:

Դեռևս 2026 թվականի ապրիլի 29-ին գլխավոր դատախազ Աննա Վարդապետյանը, խորհրդարանում պատասխանելով պատգամավոր Թագուհի Թովմասյանի հարցին, հայտնեց, որ Նարեկ Նալբանդյանի հետ առնչվող քրեական վարույթ է քննվում՝ փողերի լվացման հատկանիշներով: Նա մանրամասներ չներկայացրեց և չհստակեցրեց գործարարի դատավարական կարգավիճակը:

Սեպտեմբերին Գլխավոր դատախազությունը հաստատեց նաև «88» սուպերմարկետների ցանցի հետ կապված քրեական վարույթի գոյությունը: Ընդ որում՝ պարզվեց, որ այն նախաձեռնվել էր դեռևս փետրվարի 26-ին:

Նալբանդյանը պնդում է, որ, չնայած այդքան բարձր մակարդակով հնչած հրապարակային հայտարարություններին, ո՛չ ինքը, ո՛չ իր ընկերությունները փաստացի որևէ հստակ դատավարական կարգավիճակ չեն ստացել, իսկ բիզնեսը շարունակել է աշխատել: Նրա խոսքով՝ շատ ավելի շոշափելի հետևանք է դարձել բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների արձագանքը, որոնք փողերի լվացման մասին հայտարարություններից հետո սկսել են զգուշավորությամբ վերաբերվել իր ընկերություններին:

Բավական յուրօրինակ պատկեր է ստացվում:

Վարչապետը հրապարակավ հեռավորություն է պահում գործարարից և կոշտ արձագանք խոստանում:

Գլխավոր դատախազը խոսում է փողերի լվացման վերաբերյալ վարույթի մասին:

Իրավապահ մարմինները ստուգումներ են իրականացնում:

Լրատվամիջոցները տարածում են նրա «ձերբակալության» կադրերը, որոնք, պարզվում է, մեկուկես տարվա վաղեմության են:

Ինքը՝ գործարարը, պնդում է, որ որևէ դատավարական կարգավիճակ չի ստացել, կապված չէ քաղաքական որևէ ընտանիքի հետ, գումարն ինքն է

վաստակել և իր բոլոր ձեռքբերումների համար պարտական է սեփական աշխատանքին, իր թիմին և Աստծուն:

Իսկ բիզնեսն այդ ընթացքում շարունակում է աճել:

Այսպիսով, ո՞վ է Նարեկ Նալբանդյանը:

Գործարար, որը հաջող որոշումների և մեծ աշխատասիրության շնորհիվ կարողացել է ընդամենը մի քանի տարում ստեղծել երկրի ամենանշանավոր բիզնես կայսրություններից մեկը:

«Ֆո՞ւնտ», ինչպես նրան սկսել են անվանել դեռ մի քանի տարի առաջ, որի հետևում պետք է փնտրել իրական շահառուներին:

Արդեն նոր իշխանության «նոր Սաշի՞կը»:

Թե՞ գործարար, որը քաղաքական պայքարի համար հարմար թիրախ է դարձել հենց այն պատճառով, որ նրա ձեռքբերումների ծավալն անխուսափելիորեն կասկածներ է առաջացնում:

Այս հարցերի պատասխանները հնարավոր չէ գտնել մականունների, քաղաքական գործիչների հայտարարությունների և հին տեսագրությունների միջոցով:

Պետք է հետևել փողի հետքին:

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնության այս հետաքննությունը նվիրված է Նարեկ Նալբանդյանին, նրա կապիտալի ծագմանը, առանցքային ակտիվների ձեռքբերման պատմությանը, գործարքների պայմաններին, դրանց հետ կապված քրեական վարույթներին և, ամենակարևորը, այն հարցին, թե իրականում ով է այդ սրընթաց աճած բիզնես կայսրության վերջնական շահառու: Կայսրություն, որի սեփականատերը պնդում է, որ իր հետևում ոչ ոք կանգնած չէ, բացի իրենից, իր թիմից և Աստծուց:

Մինչ խոշոր գործարքները. գործարար հոտառությո՞ւն, թե՞ փակ մեկնարկ

Նարեկ Նալբանդյանը ծնվել է 1988 թվականին Կոտայքի մարզի Արգել գյուղում: Կենսագրական տվյալների համաձայն՝ 2004 թվականին նա ընդունվել է Երևանի պետական համալսարանի իրավագիտության ֆակուլտետ, 2009 թվականին աշխատանքի անցել ոստիկանության գլխավոր քննչական վարչությունում՝ որպես քննիչ, իսկ 2012 թվականին ազատվել է աշխատանքից և զբաղվել ձեռնարկատիրությամբ:

Նալբանդյանի խոսքով՝ 2013 թվականից զբաղվել է շինանյութերի մանրածախ և մեծածախ առևտրով, հացահատիկի ներմուծմամբ և շինարարական բիզնեսով: Մինչև 2018 թվականի իշխանափոխությունը նա, իր պնդմամբ, ձեռք

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Է բերել Տափերականի և Մասիսի ալրադաց ձեռնարկությունները, ավելի քան 100 բեռնատարից բաղկացած ավտոպարկ և ավտոտեխսպասարկման կենտրոն:

Նալբանդյանը պնդում է, որ հաջողակ գործարար է եղել դեռևս մինչև 2018 թվականը, իսկ իր ձեռնարկություններն արդեն այդ ժամանակ խոշոր հարկատուների շարքում էին: Բիզնեսի աճը նա բացատրում է ձեռնարկատիրական հոտառությամբ և նախկինում կանգնեցված ձեռնարկությունները վերագործարկելու կարողությամբ: Սակայն հենց այստեղ էլ ծագում են առաջին հարցերը. հայտարարված բիզնեսի ծավալը բաց աղբյուրներում չի ուղեկցվում կապիտալի ձևավորման և ակտիվների ձեռքբերման համարժեք ու թափանցիկ պատմությամբ:

Մինևույն ժամանակ Նալբանդյանը չի թաքցնում, որ ուսանողական տարիների իր ընկերը Հայաստանի նախկին վարչապետ Հովիկ Աբրահամյանի որդին՝ Արգամ Աբրահամյանն էր: Ծանոթության փաստն ինքնին չի ապացուցում հովանավորչության առկայությունը: Սակայն հացահատիկի ներմուծման և Արարատի մարզում երկու ալրադաց ձեռնարկությունների ձեռքբերման համատեքստում սա այլևս պատահական մանրուք չէ: Այն թույլ է տալիս ենթադրել, որ առաջին խոշոր ակտիվների հասանելիությունը կարող էր պայմանավորված լինել ոչ միայն Նալբանդյանի հիշատակած ձեռնարկատիրական հոտառությամբ, այլև նախկին վերնախավի հետ ունեցած մտերմությամբ:

Աղբյուրները՝ [YouTube — интервью](#)

[Tert.am — интервью](#)

[YouTube — интервью](#)

Այսպիսով, մինչև 2018 թվականն ընկած ժամանակահատվածի հաջողության վերաբերյալ Նալբանդյանն առաջ է քաշում սեփական վարկածը՝ ձեռնարկատիրական տաղանդը: Սակայն բաց աղբյուրներով հաստատվող փաստաթղթային շղթան սկսվում է ավելի ուշ՝ «Project Inter-Invest»-ը նրա վերահսկողության տակ անցնելուց և դրան հաջորդած գնումների արագացումից:

Կայսրություն մեկ տարբերանշանի ներքո. ընկերությունները, ակտիվները և վերահսկողության ուրվագիծը

Մեր առջև արդեն ոչ թե միմյանցից անջատ գնումների շարք է, այլ բազմապրոֆիլ բիզնես խմբի կառուցվածք՝ ալյուր, տրանսպորտ, հյուրանոցներ, մանրածախ առևտուր, ոսկի, ադամանդներ և ցեմենտ: Ընդ որում՝ հրապարակային կառուցվածքը միտումնավոր բազմաշերտ է թվում. ակտիվների մի մասը կառավարվում է «Project Inter-Invest»-ի, մյուս մասը՝ գործընկերների և ազգականների միջոցով: Հենց ձևական սեփականատիրոջ և

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

որոշումների կայացման փաստացի կենտրոնի միջև եղած տարանջատումն էլ դառնում է հետաքննության գլխավոր ինտրիգներից մեկը:

Աղբյուրները՝ Iravaban.net — публикация о компаниях и активах

Aravot.am — публикация

[Facebook](https://www.facebook.com/) — публикация

Արդյունաբերություն, ագրոբիզնես և արտադրություն

- «Project Inter-Invest» ՍՊԸ՝ հիմնական ընկերությունը, որի միջոցով հնարավոր է հետևել խոշոր գործարքների զգալի մասին:
- Մասիսում և Տափերականում գործող «Նալբանդյան Ալյուր» ալրադաց ձեռնարկությունները:
- «Hrazdan Cement Corporation» ՍՊԸ-ի գույքային համալիրը, որը ձեռք է բերվել 2026 թվականին՝ աճուրդով:
- Եղվարդի համակցված կերերի գործարանը, «Շիրակ» և «Գետամեջ» թռչնաֆաբրիկաները, ինչպես նաև շուրջ 40 հեկտար ընդհանուր մակերեսով պտղատու այգիները և խոշոր սառնարանային համալիրը: Շուկայի մասնակիցների խոսքով՝ առանձին ժամանակահատվածներում «Շիրակը» ձուկն վաճառել է ինքնարժեքից ցածր գնով:
- Նոր Զաճնի «Շողակն» ադամանդագործական գործարանը:

Մանրածախ առևտուր, հյուրանոցներ և սննդի արդյունաբերություն

- «88» և «Շիրան» սուպերմարկետների ցանցերը, ինչպես նաև «Օազիս» չորս սուպերմարկետների գույքը:

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

- «Eighty Eight Hotel & Spa»-ն՝ Ճաղկածորի նախկին «Golden Palace»-ը, և Սևան-Դիլիջան ճանապարհին գտնվող «Հայրապետ» հյուրանոցային համալիրը:
- Սևանի «Վալենսիա» հյուրանոցը, որը հիշատակվում է շինարարական վեճին վերաբերող նյութերում:
- «By Nalbandyan» ապրանքանիշի ներքո ջրի և ալկոհոլային խմիչքների արտադրությունը, «Պահեստ» մեծածախ առևտրի ցանցը, ինչպես նաև «Nor Lusakert» ՍՊԸ-ի թռչնաբուժական ուղղությունը:

Հանքարդյունաբերություն և լոգիստիկա

- Մեղրաձորի ոսկու հանքավայրը շահագործող «Մեղրաձոր Գոլդ» ՍՊԸ-ի 33 տոկոս բաժնեմասը:
- Արտյոմ Սահակյանի հետ համատեղ հիմնադրված «Հանքագործ» ՍՊԸ-ն:
- «Ման Տրանս», «Թրեքս Սերվիս», «Ման Հոլդինգ» և «NN Trans» տրանսպորտային ու լոգիստիկ ընկերությունները: Առանձին նյութերում «MAN HOLDING»-ը ներկայացվում է նաև որպես անշարժ գույքի վարձակալության և կառավարման հետ կապված կառույց:

Ընտանեկան շրջանակում հիշատակվում է նաև «Man Brothers» ՍՊԸ-ն, որի բաժնետերերից է Նալբանդյանի կինը՝ Լիլիթ Պետրոսյանը: Հարկ վճարողների որոնման համակարգի տվյալներով՝ ընկերությունը զբաղվում է հացի արտադրությամբ: Ձևականորեն այն առանձին կառույց է, սակայն դրա առկայությունը լրացնում է հիմնական սեփականատիրոջ, նրա ազգականների և մերձավոր շրջապատի միջև ակտիվների բաշխման պատկերը:

Սակայն այս քարտեզում կա մշտապես կրկնվող մեկ կորպորատիվ օղակ՝ «Project Inter-Invest»-ը: Հենց այս ընկերության միջոցով են անցնում պետական արտոնությունները, աճուրդները, սնանկության գործընթացում հայտնված ակտիվները և առավել վիճահարույց ձեռքբերումներից մի քանիսը: Ուստի այսուհետ հարցն այլևս այն չէ, թե արդյոք խումբն ունի միասնական կենտրոն, այլ այն, թե այդ կենտրոնն ինչպես է ֆինանսավորում և ձևակերպում գործարքները:

«Project Inter-Invest». արտոնություններ, պարտքեր և փողի ոչ ամբողջական հետքը

«Project Inter-Invest» ՍՊԸ-ն Հայաստանում գրանցվել է 2002 թվականի մարտին: Ըստ հրապարակումների՝ մինչև կորպորատիվ իրավունքների վերաձևակերպումն ընկերությունը սահմանափակ գործունեություն է ծավալել և պատկանել է Մայիլ Թորոյանին: 2018 թվականի հոկտեմբերի 12-ին ընկերության 100 տոկոս բաժնեմասն անցել է Նարեկ Նալբանդյանին:

Սեփականատիրոջ փոփոխությունից հետո ընկերությունը պահպանել է անվանումը, սակայն սկսել է գործածվել որպես ներդրումային խմբի հիմնական

գործիք: 2019 թվականի նոյեմբերին կառավարությունը «Project Inter-Invest»-ին հարկային և մաքսային արտոնություններ է տրամադրել շուրջ 2,5 միլիարդ դրամ արժողությամբ ծրագրի իրականացման համար: Նախատեսվում էր ներմուծել 200 քարշակ և 200 կիսակցորդ, երեք տարով հետաձգել ավելացված արժեքի հարկի վճարումը, ազատել մաքսատուրքից և ստեղծել 205–215 աշխատատեղ: Սա հրապարակայնորեն արձանագրված առաջին դեպքն է, երբ պետական աջակցությունը համընկել է Նալբանդյանի բիզնեսի արագ ընդլայնման հետ:

Այնուհետև ընկերությունը խնդիրներ է ունեցել: 2020 թվականի հոկտեմբերի 26-ին Պետական եկամուտների կոմիտեն 39 411 558 դրամի չափով չկատարված հարկային պարտավորությունը գանձելու վարույթ է սկսել: Նոյեմբերի 20-ին «Մաքս Օյլ» ՍՊԸ-ն դիմել է դատարան՝ հայտարարելով, որ «Project Inter-Invest»-ը վառելիքի դիմաց ունի 20 830 220,85 դրամի պարտք: Խմբի ներդրումային առանցքի դերին հավակնող ընկերության համար դրանք մանր տեխնիկական խափանումներ չեն, այլ հայտարարված ծրագրերի ծավալի և պարտավորությունների կատարման կարգապահության միջև նկատելի խզում:

Մինևույն ժամանակ 2020 թվականի դեկտեմբերի 7-ին Պետական եկամուտների կոմիտեն ընկերությանը տրամադրել է օրինապահ հարկ վճարողի հավաստագիր: Ձևականորեն մեկը չի բացառում մյուսը, սակայն այս հանգամանքների համադրությունն առնվազն տարօրինակ է թվում. ընկերությունը միաժամանակ ներգրավված էր հարկային պարտքի գանձման վարույթում և ստանում էր «օրինապահի» կարգավիճակ:

Արդեն 2021 թվականի հունիսի 16-ին «Project Inter-Invest»-ի նկատմամբ 500 000 դրամ գանձելու որոշում է կայացվել՝ ապրանքների ապօրինի շրջանառության համար:

Աղբյուրները՝ Primeminister.am — [решение правительства от 14.11.2019](http://решение_правительства_от_14.11.2019)
Iravaban.net — [публикация о компаниях и активах](http://публикация_о_компаниях_и_активах)

2021 թվականին ընկերությունը դուրս եկավ բեռնափոխադրումների և ալյուրի արտադրության շրջանակներից: Այս շղթայում առաջին խոշոր անշարժ գույքը դարձավ Սևանի ափին գտնվող «Հայրապետ» համալիրը:

«Հայրապետ». տասնութապատիկ տարբերություն, բայց ինչի՞ և ինչի՞ միջև

2021 թվականի ապրիլի 1-ին «Project Inter-Invest»-ը սևանկության աճուրդում ձեռք բերեց «Հայրապետ» հյուրանոցային համալիրն ու հարակից երկու հողամասերը: Շուրջ 16 հազար քառակուսի մետր մակերեսով համալիրը ներառում էր երեք մասնաշենք, ռեստորան, հանգստյան տուն, պահակակետեր, ճաշարան և այլ շինություններ: Հյուրանոցի գինը կազմեց 191 միլիոն դրամ՝ շուրջ 360 հազար դոլար, իսկ հողամասերը ձեռք բերվեցին 13,7 միլիոն և 4,7 միլիոն դրամով:

Գործի նյութերում հյուրանոցի՝ գնահատված բանկային արժեքը նշվում էր 6,64 միլիոն դոլար, իսկ լուծարային արժեքը՝ 4,3 միլիոն դոլար: Այլ կերպ ասած՝ գների տարբերությունը գրեթե տասնութապատիկ էր:

Գործարքը կայացավ Տիգրան Սարգսյանի, Նավասարդ արքեպիսկոպոս Կոնյանի և Աշոտ Սուքիասյանի անվան շուրջ ծագած այսպես կոչված օֆշորային սկանդալի հետ կապված քրեական գործի համատեքստում: Ըստ Նախաքննության վարկածի և հրապարակումների՝ Փայլակ Հայրապետյանի գույքը «Ամերիաբանկում» գրավադրվել էր ադամանդագործական բիզնեսի հետ կապված ծրագրի շրջանակում: Համալիրը պատկանում էր համանուն փակ բաժնետիրական ընկերությանը և գրավադրված էր բանկում:

Նախաքննության ընթացքում հարցաքննվել են սնանկության գործով կառավարիչ Արսեն Զիտչյանը, Նալբանդյանը և Նախկին սեփականատեր Փայլակ Հայրապետյանը: Նալբանդյանը պնդել է, որ վաղուց գիտեր այդ գույքի մասին, սակայն աճուրդին չէր մասնակցել մեկ միլիարդ դրամը գերազանցող գնի պատճառով: Ավելի ուշ, երբ գինը նվազել էր մինչև շուրջ 210 միլիոն դրամ, նա գնումը նպատակահարմար էր համարել: Նալբանդյանը հերքել է կառավարչի և Նախկին սեփականատիրոջ հետ ծանոթությունը:

Կառավարչի խոսքով՝ գնահատման հաշվետվությունը հրապարակված է եղել azdarar.am կայքում, իսկ մասնակիցների բացակայության պատճառով գինը նվազել է 10 տոկոսով: «Project Inter-Invest»-ը եղել է աճուրդի միակ մասնակիցը: Հետագայում քրեական վարույթը կարճվել է, քանի որ հրապարակված նյութերում չարաշահումների հայտնաբերված ապացույցներ չեն նշվում: Սակայն վարույթի կարճումը գործարքը թափանցիկ չի դարձնում. միակ մասնակիցը, սնանկության գործընթացը, գրավադրված գույքի գնահատված արժեքը և 360 հազար դոլար գնման գինը շարունակում են մնալ բացատրություն պահանջող հանգամանքների ամբողջություն:

Աղբյուրները՝ [HETQ — статья 162738](#)

[HETQ — статья 168244](#)

Այսպիսով, հյուրանոցի շուրջ հարցեր ծագեցին վաճառքի գնի և ընթացակարգի վերաբերյալ: Սևանի ափին «Project Inter-Invest»-ը մեկ այլ ռեսուրս էլ ստացավ՝ հանրային լողափերը սպասարկելու իրավունք:

Սևանի լողափերը. մրցույթն ավարտվեց, պայմանագիրը մնաց

2021 թվականին հանրային լողափերի սպասարկման մրցույթի արդյունքում սկզբում հաղթող ճանաչվեց «Մ.Յան» ՍՊԸ-ն: Մարտի 22-ին ընկերությունը պայմանագիր կնքեց «Սևան» ազգային պարկի տնօրենի պաշտոնակատար Արման Աբելյանի հետ: Երկու ամիս անց պայմանագիրը լուծարվեց. ազգային պարկը հայտարարեց, որ դրա պայմանները չեն կատարվել:

2021 թվականի հուլիսի 8-ին շուրջ 6,3 հեկտար ընդհանուր մակերեսով թիվ 1 և թիվ 3 լողափային տարածքների սպասարկման իրավունքն առանց նոր մրցույթի ստացավ արդեն «Project Inter-Invest»-ը: Ազգային պարկից դա բացատրում էին նրանով, որ խոսքը ոչ թե հողի փոխանցման, այլ սպասարկման իրավունքի մասին էր, իսկ լողափային սեզոնն արդեն սկսվել էր: Ձևական բացատրություն կա, սակայն ընթացակարգը, միևնույն է, անթափանց է թվում. մրցույթի հաղթողի հետ պայմանագիրը լուծելուց հետո նույն ռեսուրսն առանց նոր ընտրության հայտնվեց Նալբանդյանի ընկերության ձեռքում:

Այլ հրապարակումներում փոխանցման մեկ այլ ծավալ է նկարագրվում՝ ափամերձ գոտում գտնվող 15 հեկտար հատուկ պահպանվող պետական հողի 25 տարվա վարձակալություն՝ տարեկան 3 միլիոն դրամով, ինչպես նաև երեք հանրային լողափերի սպասարկման ուղղակի պայմանագիր՝ տարեկան 1,5 միլիոն դրամ վճարով:

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Ազգային պարկը պահանջել էր վճարը նախապես փոխանցել՝ մինչև 2021 թվականի դեկտեմբերի 25-ը: «Project Inter-Invest»-ը հայտնել էր, որ վճարումը կատարել է դեկտեմբերի 28-ին: Ընդ որում, ըստ հրապարակման, երկու տարածքներից բարեկարգվել էր միայն մեկը:

2023 թվականին բնապահպանական տեսչությունը պարզել էր, որ ընկերությունն առանց թույլտվության ջուր է վերցրել լճից և խախտել հատուկ պահպանվող բնական տարածքի ռեժիմը: Ընկերությունը ստուգման ակտը վիճարկել է դատարանում: Տեսչությանը հաջողվել է միայն դադարեցնել ապօրինի ջրառը:

Այս պատմության մեջ Ռոմանոս Պետրոսյանի՝ ներկայում «ՅԷՑ» ՓԲԸ-ի ժամանակավոր կառավարչի անունը միանգամից մի քանի կապակցությամբ է ի հայտ գալիս: Արման Աբելյանը, որի պաշտոնավարման ընթացքում «Project Inter-Invest»-ն առանց նոր մրցույթի ստացել է լողափերը սպասարկելու իրավունքը, Պետրոսյանի հետ սովորել է նույն բուհում: Նրա նշանակումն ազգային պարկի ղեկավար կազմում հրապարակումները կապում են այն ժամանակաշրջանի հետ, երբ Պետրոսյանը ղեկավարում էր շրջակա միջավայրի նախարարությունը:

Լուսանկարում՝ Նարեկ Նալբանդյանը և Ռոմանոս Պետրոսյանը:

Մինևույն ժամանակ լրատվամիջոցներում արդեն Ռոմանոս Պետրոսյանին և Նարեկ Նալբանդյանին էին ընկերներ անվանում՝ այդ մտերմության հետ կապելով նաև «Հայրապետ» համալիրի ձեռքբերումը: 2022 թվականին

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

տեղեկություն տարածվեց, որ Սևանի առափնյա տարածքների մաքրման աշխատանքները նույնպես կարող են հանձնվել Նալբանդյանի ընկերությանը: Ընդ որում՝ ազգային պարկի տնօրենը չէր բացառում նման սցենարը: Այս կապերի համադրությունն ավելի է սրում գլխավոր հարցը. ինչո՞ւ էին հենց Նալբանդյանի կառույցները հետևողականորեն հասանելիություն ստանում Սևանի տարբեր ռեսուրսներին:

Աղբյուրներ՝ [**НЕТО — статья 165496**](#)

Սևանի պատմությունը միայն լողափերով չսահմանափակվեց: Հաջորդ խոշոր ակտիվը նախկինում պետությանը փոխանցված հյուրանոցն էր: Այստեղ միաժամանակ հատվեցին երեք զգայուն թեմաներ՝ քրեական գործը, պետական սեփականությունը և միակ գնորդը:

«Golden Palace». պետական ակտիվ և մեկ գնորդ

Ծաղկաձորի «Golden Palace» հյուրանոցը 2018 թվականին քրեական գործ հարուցելուց հետո Մաքսային պետական կոմիտեի նախկին նախագահ Արմեն Ավետիսյանի ընտանիքի կողմից փոխանցվել էր պետությանը: 2019 թվականին գործը կարճվել էր: Լրատվամիջոցների հրապարակումներն այս իրադարձություններն ուղղակիորեն կապում են միմյանց, քանի որ նման հաջորդականությունն առնվազն կասկածելի է թվում. պետությունը ստանում է ակտիվը, իսկ քրեական գործը կարճ ժամանակ անց ավարտվում է:

2021 թվականի հոկտեմբերի 29-ին անշարժ գույքը գնահատվել էր 5,602 միլիարդ դրամ, իսկ շարժական գույքի 3 257 միավորը՝ ևս 305,757 միլիոն դրամ: Կառավարությունը վաճառքի նվազագույն գինը սահմանել էր 5 միլիարդ դրամ՝ այն դեպքում, երբ գույքի նախնական պետական գնահատականը կազմել էր 15 միլիարդ 800 միլիոն դրամ, և թույլատրել էր գումարը վճարել հինգ տարվա ընթացքում: Ընդդիմությունն այդ ընթացքում բազմիցս հայտարարել էր, որ այս ակտիվները ժողովրդին վերադարձնելու փոխարեն նվազեցված գնով օտարվում են Նալբանդյանին:

Այս անգամ էլ հենց այդպես եղավ:

Մրցույթի միակ մասնակիցը «Project Inter-Invest» ՍՊԸ-ն էր: Ընկերությունն առաջարկեց 5 միլիարդ դրամ և պարտավորվեց հյուրանոցում ներդնել ևս 4,5 միլիարդ դրամ: Պետական գույքը փաստացի բաժին հասավ միակ հավակնորդին, որը կապված էր պետությունից արդեն արտոնություններ ստացած գործարարի հետ: Ձևականորեն մրցույթը կայացավ, սակայն իրական մրցակցային վաճառք, ըստ էության, տեղի չունեցավ:

Վաճառքը կայացավ 2022 թվականի փետրվարի 11-ին: Գործարքից առաջ հրապարակայնորեն քննարկվում էր հյուրանոցը ֆրանսիական «Mercure» ցանցում ընդգրկելու հնարավորությունը: Այդ մասին հայտարարել էր իշխող խմբակցության պատգամավոր Վաղարշակ Հակոբյանը: Սակայն միջազգային ֆրանշիզայի ծրագիրը չիրականացվեց, և վերակառուցումից հետո հյուրանոցը բացվեց ինքնուրույն՝ «Eighty Eight Hotel & Spa» անվամբ: Բացմանը ներկա էր

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Նիկոլ Փաշինյանը: Այսպիսով, մեկ գործարքի շուրջ հատվեցին պետական տարածամկետ վճարման հնարավորությունը, խոստացված ներդրումները և գործող իշխանության հետ հրապարակային կապը:

Լուսանկարում՝ Փաշինյանը «Eighty Eight Hotel & Spa» հյուրանոցային համալիրի բացմանը:

2023 թվականին ընկերությունը սահմանված ժամկետում չկատարեց հերթական վճարումը: 2024 թվականին հյուրանոցը գրավադրվեց «Ամերիաբանկում», թեև գույքի նկատմամբ պետական ծանրաբեռնվածությունը դեռևս գործում էր. պետությունը համաձայնություն տվեց հետագա գրավադրմանը: Պետական գույքի կառավարման կոմիտեն հայտարարեց, որ մինչև 2024 թվականի հունիսը հյուրանոցի գինն ամբողջությամբ վճարվել էր, իսկ ներդրումային պարտավորությունները՝ կատարվել: Սակայն մեխանիզմն ինքնին հարց է առաջացնում. արդյո՞ք հյուրանոցը միաժամանակ և՛ գնման առարկան էր, և՛ այն գրավը, որի հաշվին փաստացի ֆինանսավորվում էր այդ գնումը: Նախանոյանը պնդում էր, որ վճարումները կատարել է իր մյուս ձեռնարկությունների եկամուտներից:

Հյուրանոցը ձեռք բերելուց կարճ ժամանակ անց այն ընտրվեց Եվրասիական միջկառավարական խորհրդի նիստի անցկացման համար: Հրապարակումների համաձայն՝ միջոցառումը կազմակերպելու նպատակով ընկերությանը պետական բյուջեից ուղղակիորեն հատկացվել էր 17 միլիոն դրամ:

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Տարածամկետ վճարման հնարավորության և մրցույթի միակ մասնակցի համատեքստում այս դրվագն ավելի է սրում գնորդի համար գործարքի ընդհանուր շահավետության վերաբերյալ հարցը:

Ինքը՝ Նալբանդյանը, գործարքն անվանում էր սովորական առևտրային գնում: Սակայն միակ մասնակիցը, Նախնական գնահատականից ցածր գինը, տարածամկետ վճարումը, ուշացումը և հետագա գրավադրումը ձևավորում են ոչ թե «սովորական» պատմություն, այլ սխեմա:

Աղբյուրներ՝ [Azatutyun — публикация 31698972.html](http://Azatutyun.ru/publication/31698972.html)
[Iravaban.net — публикация о компаниях и активах](http://Iravaban.net/publication/167732)
[HETQ — статья 167732](http://HETQ.com/publication/167732)

Հյուրանոցի գնմանը զուգահեռ հանրային դաշտում ի հայտ եկավ անշարժ գույքի ընտանեկան շրջանակը՝ Հովիկ Աբրահամյանի ընտանիքի հետ կապված առանձնատան առուվաճառքի պայմանագիրը:

Ազատության պողոտայի առանձնատունը. 2,5 միլիարդ դրամի գործարքի ընտանեկան շրջանակը

Խոսքն անշարժ գույքի մասին է, որի իրավական սեփականատերը Հովիկ Աբրահամյանի որդին՝ Արգամն էր: Ծուրջ 2 580 քառակուսի մետր մակերեսով հողամասում երկու առանձնատուն կա. մեկը պատկանել է Արգամ Աբրահամյանին, մյուսը՝ Նրա կնոջը՝ Ժյուլիետային: Տներին մեկի հողամասը 2013 թվականին Արգամին էր փոխանցել Հովիկ Աբրահամյանի Նախկին վարորդ Գրիգոր Գորգյանը:

2022 թվականի մարտի 1-ին Արգամ Աբրահամյանը Նարեկ Նալբանդյանի կնոջ՝ Լիլիթ Պետրոսյանի հետ կնքեց տան առուվաճառքի պայմանագիր: Գործարքի արժեքը կազմեց 2,5 միլիարդ դրամ. վճարվեց 48 միլիոնը, իսկ մնացած 2,452 միլիարդ դրամը դեռ ենթակա էր վճարման:

Գործարքը կատարվում էր քրեական գործով սահմանված և այդ պահին գործող սահմանափակումների պայմաններում: Մարտի 30-ին դատախազությունը հայտնեց, որ տունը ճանաչվել է իրեղեն ապացույց: Նույն օրը գույքը պատասխանատու պահպանության հանձնվեց տան սեփականատեր Լիլիթ Ռազմիկի Պետրոսյանին, որը պարտավորվեց պահպանել վերոնշյալ անշարժ գույքը և մինչև քրեական գործի քննության ավարտը չօտարել այն:

Մարտի 31-ին քննչական մարմինը գրություն ուղարկեց Կադաստրի կոմիտե՝ խնդրելով տեղեկացնել գործարքի հնարավոր գրանցման մասին: Լրատվամիջոցները հաղորդեցին պայմանագրի փոփոխության և դրա գրանցման մասին: Արդյունքում ստեղծվեց մի իրավիճակ, երբ քրեական գործում հիշատակվող թանկարժեք գույքը, չնայած առկա սահմանափակումներին, հայտնվեց Նալբանդյանի ընտանեկան շրջանակում:

Նալբանդյանը պնդում էր, որ գործարքն ավարտված չէ. կնոջ դրամական միջոցները սառեցված են, իսկ հիմնական վճարումը Նախատեսվում էր կատարել վարկերի հաշվին՝ պետության համաձայնությունն ստանալուց հետո: Մինևույն ժամանակ նա ընդունում էր, որ ընտանիքն ապրում է այդ առանձնատանը:

2026 թվականի հունվարին «Հետք»-ը հաղորդեց, որ Հովիկ Աբրահամյանի համար սահմանված 25 միլիոն դրամ գրավը վճարել է Նալբանդյանը: Փաստաբանը չհերքեց վճարման փաստը և այն բացատրեց Արգամի ու Նալբանդյանի ընկերական հարաբերություններով: Նույն հրապարակման համաձայն՝ լրացուցիչ համաձայնագրով հիմնական վճարման ժամկետը երկարաձգվել էր մինչև 2024 թվականի դեկտեմբերի 31-ը, սակայն դատարանի կիրառած ապահովման միջոցի պատճառով 2,452 միլիարդ դրամը շարունակում էր չվճարված մնալ:

Այսպիսով, իրավական առումով պայմանագիրը գոյություն ունի, սակայն տնտեսական առումով գործարքն ավարտված չէ. վճարվել է գումարի ընդամենը փոքր մասը, իսկ հիմնական վճարումն արգելափակված է: Մինևույն ժամանակ կա վարկած, որ գույքը կնոջ անունով ձևակերպելը կարող էր բարեխիղճ ձեռք բերողի կարգավիճակի հիմք ստեղծել և բարդացնել հնարավոր բռնագանձումը:

Հենց այս գործարքն էլ դարձավ Աբրահամյանների ընտանիքի հետ Նալբանդյանի մտերմության գլխավոր հրապարակային ապացույցը. ինքը՝ Նալբանդյանը, ասում է, որ Արգամ Աբրահամյանի հետ ընկերություն է անում դեռ ուսանողական տարիներից: Ավելի ուշ բլոգեր Արամ Ավետիսյանը պնդեց, որ Աբրահամյանները տարիներ շարունակ ֆինանսավորել են Նալբանդյանի բիզնեսը:

Հակակոռուպցիոն ազգային սախաձեռնություն

Հաջորդ դրվագը տանում է դեպի ընտանեկան շրջանակ. 2023 թվականին պետական հողից օգտվելու հնարավորությունն ստացավ Նալբանդյանի ավագ եղբոր ընկերությունը:

Արզնի. ընտանեկան ուղեծիրը հասնում է պետական հողերին

2023 թվականի մայիսին Նալբանդյանի ավագ եղբորը՝ Աշոտին պատկանող «Մեր քայլը հողիփնզ» ՍՊԸ-ն 15 տարով վարձակալեց Հրազդան գետի ափին՝ «Արզնի» անտառտնտեսությունում գտնվող 2 100 քառակուսի մետր անտառային տարածք: Վարձավճարը կազմեց 233 հազար դրամ, իսկ տարածքի օգտագործման նպատակը հանգստի և զբոսաշրջության կազմակերպումն էր: Անտառային կոմիտեն հրաժարվեց «Հետք»-ին տեղեկություններ տրամադրել, թե ով է դարձել վարձակալը, թեև նախկինում մրցույթների արդյունքներով նման տվյալներ հրապարակվում էին:

Ընկերությունը հիմնադրվել է 2019 թվականին, և դրա 100 տոկոս բաժնեմասը պատկանում է ոստիկանության նախկին գնդապետ Աշոտ Նալբանդյանին: 2016 թվականին Նա Հանրապետական կուսակցության կողմից առաջադրվել էր Արգել համայնքի ղեկավարի պաշտոնում, սակայն պարտվել էր:

Առանձին ուշադրության է արժանի ընկերության հենց անվանումը՝ «Մեր քայլը հողիին»։ Հայաստանի քաղաքական համատեքստում նման անվանումը դժվար է չնկատել. այն համահունչ է Նիկոլ Փաշինյանի «Իմ քայլը» քաղաքական նախագծին, ինչպես նաև նրա կողք՝ Աննա Հակոբյանի ղեկավարած «Իմ քայլը» բարեգործական հիմնադրամին։

Փաշինյանի ընտանիքի հետ Նարեկ Նալբանդյանի հնարավոր մտերմության վերաբերյալ տարիներ շարունակ տարածվող հրապարակումների և խոսակցությունների համատեքստում այս հանգամանքն առնվազն ուշագրավ է թվում: Հատկապես եթե հաշվի առնենք, որ նման անվանում ունեցող ընկերությունը պատկանում է Նալբանդյանի ավագ եղբորը, և հենց այդ ընկերությունն է վարձակալել պետական անտառային տարածքը:

Ոստիկանական անցյալի, ընտանեկան կապի և անտառային տարածքի հասանելիության համադրությունը մեզ արդեն դուրս է բերում Նարեկ Նալբանդյանի անձնական ընկերությունների շրջանակից. բիզնես կառուցվածքի ուրվագծերը նշմարվում են նաև նրա մերձավոր ազգականների միջոցով:

Ընտանեկան շրջանակն ընդլայնում է խմբի քարտեզը, սակայն հաջորդ դրվագը մեզ վերադարձնում է հենց գնումների մեխանիզմին: Այստեղ ակտիվները Նալբանդյանի կառույցի վերահսկողության տակ են անցնում ավելի շուտ, քան վաճառողը ստանում է պայմանավորված ամբողջ գումարը:

«Օազիս». ցանցը գնեցին, վճարումը թողեցին հետոյին

2024 թվականի սկզբին հայտնի դարձավ «Project Inter-Invest»-ի և «Օազիս Մարկետ» ՍՊԸ-ի միջև կնքված գործարքի մասին: Պայմանագրով Նալբանդյանի ընկերությունը ձեռք էր բերել չորս սուպերմարկետների շարժական գույքը՝ առևտրային դարակաշարերը, սառնարանները և այլ սարքավորումներ: Այսինքն՝ իրավական առումով խոսքը ոչ թե ամբողջ ցանցի գնման, այլ դրա նյութական հիմքը նոր կառույց տեղափոխելու մասին էր:

Գործարքի արժեքը կազմել էր 300 միլիոն դրամ, որից վճարվել էր 240 միլիոնը: Մնացած 60 միլիոն դրամը «Օազիս Մարկետ» ՍՊԸ-ն ստիպված էր գանձել դատական կարգով: Պահանջը բավարարելու մասին որոշումը հրապարակման պահին դեռ ուժի մեջ չէր մտել, սակայն թերի վճարման փաստն ինքնին ցույց է տալիս. ակտիվներ գնելիս խումբն օգտագործել է ոչ միայն ուղղակի վճարում, այլև հետաձգում՝ ռիսկի մի մասը փոխանցելով նախկին սեփականատիրոջը:

Նալբանդյանը վճարման ուշացումը բացատրում էր նրանով, որ վաճառողները, իր պնդմամբ, խանութների շրջանառության վերաբերյալ ոչ հավաստի տվյալներ էին ներկայացրել: Սա պատասխանող կողմի դիրքորոշումն է, սակայն այն միաժամանակ բացահայտում է գործարքի մեխանիզմը. նախ ակտիվն անցնում է գնորդի վերահսկողության տակ, ապա վեճ է սկսվում այն մասին, թե իրականում որքան արժեք այն և կոնկրետ ինչ էր խոստացել վաճառողը: Մնացորդը վճարելու պատրաստակամության վերաբերյալ Նալբանդյանը հստակ պատասխան չի տվել:

Աղբյուր՝ [«Յեթ» — հոդված 173848](#)

Մինչ «Օազիսի» վճարումների շուրջ վեճը շարունակվում էր, Նալբանդյանի սեփական ցանցն արագորեն դուրս էր գալիս Երևանի սահմաններից:

«88». ընդլայնում, որը հարվածում է փոքր բիզնեսին

«NN Holding» իրավաբանական անձը գրանցվել է 2018 թվականի դեկտեմբերի 21-ին, սակայն «88» ապրանքանիշով մանրածախ առևտրի նախագիծը հանրությանը ներկայացվել է 2024 թվականի սկզբին: Առաջին խանութը բացվել է Երևանի Հալաբյան փողոցում: 2024 թվականի մայիսին ցանցն ուներ յոթ խանութ, այդ թվում՝ մեկը Նոր Գեղիում, իսկ նոյեմբերին դրանց թիվը հասել էր 13-ի:

2024–2025 թվականներին ցանցի ընդլայնման մասին հրապարակման մեջ ներկայացվել էին Պետական եկամուտների կոմիտեի տվյալները «NN Holding»-ի գրանցված 57 հասցեների կամ ՀԴՄ կետերի վերաբերյալ. 29-ը՝ Երևանում, 10-ը՝ Կոտայքում, 5-ը՝ Արմավիրում, 4-ը՝ Սյունիքում, 3-ը՝ Արարատում, մեկական՝ Շիրակում և Արագածոտնում:

Ցանցի արագ աճը փոքր խանութներին շուկայից դուրս մղելու մեղադրանքների տեղիք տվեց: Պատգամավորների հայտարարությունները, թե ցանցը «խժռում է փոքր բիզնեսը», խանութների սեփականատերերի հետ բանակցությունների ընթացքում վարչապետի կամ Աննա Հակոբյանի անունները վկայակոչելու

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

մասին խոսակցությունները, ինչպես նաև ընդլայնման բուն տեմպը՝ կարճ ժամանակում տասնյակ հասցեներ, այդ թվում՝ արդեն գործող առևտրային կետեր, թույլ են տալիս ենթադրել, որ խոսքը ոչ միայն օրգանական աճի, այլև տեղական մանրածախ առևտրի հետևողական համախմբման մասին է:

Նալբանդյանը հերքում է ճնշումների մասին պնդումները և ասում, որ սեփականատերերն իրենք են դիմել ընկերությանը, իսկ պայմանները որոշվել են գնման կամ վարձակալության շուրջ բանակցությունների արդյունքում: Նրա բերած օրինակի համաձայն՝ շուրջ 500 հազար դրամ եկամուտ ունեցող խանութի սեփականատիրոջը կարող էին առաջարկել ամսական 1 միլիոն դրամ՝ տարածքը վարձակալելու համար: Այս վարկածը բացատրում է սեփականատերերի տևտեսական շարժառիթը, սակայն չի պատասխանում գլխավոր հարցին. ինչո՞ւ հենց «88» ցանցը հնարավորություն ստացավ այդքան արագ առևտրային կետեր մեկտեղել Հայաստանի տարբեր մարզերում:

Աղբյուր՝ Pastinfo — հրապարակում 945047

Մանրածախ առևտուրը Նալբանդյանին ճանաչելի դարձրեց լայն հանրության շրջանում: Սակայն այդ պահին նրա հետաքրքրություններն այլևս չէին սահմանափակվում առևտրային դարակներով. հաջորդ քայլով խումբը մուտք է գործում ոսկու արդյունահանման ոլորտ:

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

«Մեդրաձոր Գուլը». ոսկին՝ գործընկերային շրջանակի միջոցով

2024 թվականի հոկտեմբերի 17-ին Նալբանդյանը ձեռք բերեց Մեդրաձորի ոսկու հանքավայրը շահագործող «Մեդրաձոր Գուլը» ՍՊԸ-ի 33 տոկոս բաժնեմասը: Մինչև մասնակիցների կազմի փոփոխությունն ընկերության միակ սեփականատերը Վարդան Մարգարյանն էր: Գործարքից հետո 34 տոկոս բաժնեմաս ստացավ նրա որդին՝ Նարեկ Մարգարյանը, ևս 33 տոկոս՝ Արտյոմ Սահակյանը:

Երկու շաբաթ առաջ Նալբանդյանն ու Սահակյանը հավասար մասնակցությամբ գրանցել էին «Հանքագործ» ՍՊԸ-ն: Սահակյանը կապված է նաև «Librait», «Level Shin» և «T.F.Shop» ընկերությունների հետ. վերջինիս է պատկանում «Tora Palace» հյուրանոցառեստորանային համալիրը: Այսպես ձևավորվում է գործընկերային մի շրջանակ, որում նույն անձինք ի հայտ են գալիս շինարարության, հյուրանոցային բիզնեսի, հանքարդյունաբերության և արդյունաբերության ոլորտներում:

Մեդրաձորի հանքավայրը շահագործվում է 2012 թվականից: Ընդերքօգտագործման իրավունքի ժամկետը լրանում էր 2023 թվականի սեպտեմբերի 10-ին: 2022 թվականին ընկերությունը ներկայացրել էր շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման նախագիծ, սակայն հուլիսի 27-ին շրջակա միջավայրի նախարարությունից ստացել էր բացասական եզրակացություն: Հետագայում ընդերքօգտագործման իրավունքի ժամկետը դատարանի միջոցով երկարաձգվեց մինչև 2040 թվականի մայիսի 1-ը: Արդյունքում բնապահպանական բացասական եզրակացությունը խոչընդոտ չդարձավ ևս 17 տարի ակտիվից օգտվելու իրավունքը պահպանելու համար:

Ընդերքօգտագործման պայմանագրի համաձայն՝ հաստատված պաշարները կազմում են 60 հազար տոննա հանքաքար՝ 4 753,5 կիլոգրամ ոսկու պարունակությամբ: 2017–2021 թվականների հաշվետվություններում արձանագրվել է ոսկի պարունակող խտանյութի արտադրության աճ և դրա արտահանում Շվեյցարիա:

«Մեդրաձոր Գուլը» ՍՊԸ-ի արտահանումը (կգ)

Chart: Kristine Aghalaryan • Source: ՊԵԿ • Created with Datawrapper

Աղբյուր՝ [HETQ — статья 170372](#)

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Եթե «Մեղրաձոր Գոլդը» ցույց է տալիս գործընկերային շրջանակը, ապա հաջորդ գործարքը մեզ վերադարձնում է ընտանեկան շրջանակ: Եվ այստեղ ձևական սեփականատիրոջ ու որոշումների կայացման փաստացի կենտրոնի միջև տարբերությունը հատկապես ակնհայտ է դառնում:

«Ծիրան». պաշտոնապես՝ ազգականը, փաստացի՝ խումբը

2025 թվականի փետրվարին փոփոխվեց «Ծիրան» սուպերմարկետների ցանցի հետ կապված ընկերության մասնակիցների կազմը: Մինչև գործարքն ընկերության միանձնյա սեփականատերը դրա հիմնադիր Արամ Հարությունյանն էր: Փետրվարի 24-ից բաժնեմասերը գրանցվեցին Կոտայքի մարզի Արգել գյուղի բնակիչ Արմեն Մարգարյանի անունով:

Նալբանդյանը հաստատել է ընկերության հետ իր կապը և բացատրել, որ Արմեն Մարգարյանն իր քրոջ որդին է և խմբի հիմնադիրներից մեկը: Նրա խոսքով՝ ձևական սեփականատիրոջ փոփոխությունը չի նշանակում փաստացի վերահսկողության փոփոխություն: Սա, ըստ էության, ուղղակի խոստովանություն է, որ ազգականի իրավաբանական կարգավիճակի հետևում կարող է ավելի լայն խմբային շրջանակ կանգնած լինել: Գրանցամատյանն արձանագրում է մասնակցին, իսկ Նալբանդյանի խոսքերը մատնանշում են վերահսկողության հնարավոր կենտրոնը:

Նալբանդյանը պնդել է, որ ձեռքբերման պահին ցանցը սնանկացման եզրին էր և զգալի պարտքեր ուներ: Նրա խոսքով՝ պարտքի շուրջ կեսն արդեն մարվել է, պետության նկատմամբ պարտավորությունը՝ ամբողջությամբ կատարվել, իսկ մնացած պարտավորությունների համար գործում է վճարումների ժամանակացույց: Նա նաև խոսել է շուրջ 750 աշխատակցի հնարավոր

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

ազատման վտանգի և «Ծիրան» ապրանքանիշը պահպանելու ծրագրերի մասին:

Մեկնաբանության պահին ցանցն ուներ 22 խանութ, ևս երեքը վերանորոգվում էին կամ նախապատրաստվում բացման: «88»-ի 17 խանութների հետ միասին դա նշանակում էր գործող 39 առևտրային կետ և նոր երեք խանութների բացումից հետո՝ հնարավոր 42: Նախաձեռնողը հերքել է Հովհիկ Աբրահամյանի մասնակցությունը գործարքի շուրջ բանակցություններին և նման տեղեկությունները բամբասանք անվանել: Սակայն բաժնեմասերը եղբորորդու անունով գրանցելը՝ խմբի ընդհանուր վերահսկողության վերաբերյալ Նախաձեռնողի խոստովանության պայմաններում, սկզբունքային է դարձնում այն հարցը, թե ով է իրական շահառուն:

Աղբյուրներ՝ [HETQ — статья 173336](#)

Մինչ մանրաճախ առևտրի շրջանակն ընդլայնվում էր «Ծիրանի» միջոցով, խումբը շարունակում էր նաև արտադրական ակտիվներ ձեռք բերել: 2025 թվականին խմբի արդյունաբերական և գյուղատնտեսական շրջանակում ընդգրկվեց «Գետամեջ» թռչնաֆաբրիկան: Ձեռնարկության մասին նյութերում հաղորդվում էր դրա արդիականացման և աշխատանքի վերսկսման մասին, իսկ 2026 թվականին այն հրապարակայնորեն այցելեց Էկոնոմիկայի նախարարը:

Լուսանկարում՝ Էկոնոմիկայի նախարար Գևորգ Պապոյանը «Ծիրակ» թռչնաֆաբրիկայում, 2026 թ.

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Այս պատմությունը կարևոր է ոչ միայն որպես ևս մեկ ակտիվի ձեռքբերում. Նալբանդյանը հետևողականորեն իր գնումները ներկայացնում է որպես կանգնեցված արտադրությունների վերագործարկում, այսինքն՝ որպես ներդրումային մոդել, այլ ոչ թե սեփականության պարզ կուտակում:

Այստեղ տրամաբանությունն արդեն ճանաչելի է. կանգնեցված կամ խնդրահարույց ակտիվը ձեռք է բերվում որպես ներդրումային նախագիծ՝ վերագործարկման խոստումով: Նոր Հաճում այս մոդելը խմբին դուրս բերեց ադամանդագործության ոլորտ:

«Շողակն». ադամանդագործական գործարան՝ բանկային լծակով

2025 թվականի մայիսին Նալբանդյանն ընդգրկվեց այն կառույցում, որի միջոցով ձեռք էր բերվել Նոր Հաճի նախկին «Շողակն» ադամանդագործական գործարանը: Խորհրդային տարիներին կառուցված ձեռնարկությունը նախկինում կապում էին Ռուսաստանում Հայաստանի նախկին դեսպան Վարդան Տողանյանի հետ:

Նալբանդյանի խոսքով՝ գործարքի արժեքը կազմել է 3 միլիոն դոլար և ֆինանսավորվել «Ամերիաբանկի» վարկով: Այսինքն՝ այս դրվագում ֆինանսավորման աղբյուրը հստակ նշված է՝ բանկային միջոցներ, ոչ միայն նախկին բիզնեսներից ստացված եկամուտներ: Նա հայտարարել է նոր արտադրական հոսքագծեր ներմուծելու և արտադրությունը գործարկելու ծրագրերի մասին: Ուսումնասիրված հրապարակումներում գործարկումը ներկայացվում է որպես ծրագիր, ոչ թե հաստատված արդյունք:

Իրավաբանական շղթան հետևյալ տեսքն ունի. գործարանը պատկանել է «Diamond Park» ՓԲԸ-ին, որի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանել է «Gold & Diamond» ՍՊԸ-ին: Մինչև մասնակիցների կազմի փոփոխությունը «Gold & Diamond»-ի բաժնեմասերը բաշխված էին Ահարոն Պապոյանի, Վահան Աբգարյանի և Վարդան Տողանյանի միջև: 2025 թվականի մայիսի 15-ից Նալբանդյանը, Արտյոմ Սահակյանը և Նարեկ Մարգարյանը ստացել են 33,3-ական տոկոս բաժնեմաս:

Այսպիսով, «Շողակնը» դարձավ գործընկերային շրջանակի միջոցով և բանկային ֆինանսավորմամբ ձեռք բերված ևս մեկ ակտիվ: Այս դեպքում սխեման մյուս ակտիվների համեմատ ավելի հասկանալի է. հայտնի են սեփականության կառուցվածքը, գործարքի գինը և վարկատուն: Սակայն գլխավոր հարցը շարունակում է բաց մնալ՝ արդյո՞ք գործարանն իսկապես վերագործարկվել է, և ինչպե՞ս է սպասարկվում վարկը:

Աղբյուրներ՝ [HETQ — статья 174461](#)

«Շողակնի» դեպքում փողի աղբյուրն առնվազն նշված է՝ «Ամերիաբանկի» վարկը: Հաջորդ և գումարի չափով ամենախոշոր գործարքում ֆինանսավորման հարցը կրկին սկզբունքային է դառնում. այս անգամ խոսքը ցեմենտի գործարանի մասին է:

«Hrazdan Cement». աճուրդային հանգուցալուծում և չորս միլիարդ դրամի զեղչ

2026 թվականին «Project Inter-Invest»-ը «AMIO Bank»-ի աճուրդում ձեռք բերեց «Hrazdan Cement Corporation» ՍՊԸ-ի գույքային համալիրը: Աճուրդի էին հանվել մեկ միասնական լոտում ներառված անշարժ և այլ գույքի 44 միավորներ, որոնք գնահատվել էին 15,228 միլիարդ դրամ: Հաղթող հայտի արժեքը կազմեց 11,101 միլիարդ դրամ՝ գնահատված արժեքից շուրջ 4,1 միլիարդով պակաս:

Հրապարակումներում ճշգրիտ հաջորդականությունը ներկայացվում է այսպես. մարտի 23-ին բանկը և սնանկության գործով կառավարիչը հայտարարեցին աճուրդի մասին, ապրիլի 3-ին մեկ միասնական լոտով վաճառքի հանվեցին 15 228 502 317 դրամ ընդհանուր արժեքով 44 միավորներ, իսկ սեպտեմբերի 3-ին հայտնի դարձավ, որ համալիրն անցել է Նալբանդյանի կառույցի վերահսկողության տակ: Հաղթողը պարտավոր էր տասն օրվա ընթացքում ամբողջությամբ վճարել 11 101 000 000 դրամը:

Ուստի ճիշտ է խոսել ցեմենտի ձեռնարկության գույքային համալիրի գնման, այլ ոչ թե անվերապահորեն հենց ընկերության կամ դրա բաժնեմասերի ձեռքբերման մասին: Գործարանը նախկինում շահագործվել էր սնանկ ճանաչված ընկերության կողմից, որից հետո գույքն անցել էր բանկին և հանվել աճուրդի:

Ակտիվ գործունեության ժամանակ ձեռնարկությունն ապահովում էր շուրջ 1 500 աշխատատեղ, սակայն վերջին տարիներին փաստացի չէր գործում: Նախկին սեփականատեր էր նշվում գործարար Վիտալի Գրիգորյանը, որին պատկանում էր նաև նախկին «Հայբիզնեսբանկը»՝ ներկայիս նույն «AMIO Bank»-ը: Բանկում ղեկավար պաշտոններից մեկը զբաղեցնում է Ազգային ժողովի փոխնախագահ Ռուբեն Ռուբինյանի եղբայրը՝ Լևոն Ռուբինյանը: Հետագայում բանկի բաժնետոմսերի մի մասն անցել է պետական սեփականության:

Լուսանկարում՝ «Ջրագդան Ցեմենտ» գործարանը:

Վաճառքին նախորդել էր քաղաքական քննարկում: 2025 թվականի հուլիսի 8-ին Ազգային ժողովում գործարանի ապագայի վերաբերյալ լսումներ անցկացվեցին: Պատգամավոր Լիլիթ Ստեփանյանը խոսում էր Գազիկ Ճառուկյանին պատկանող «Արարատցեմենտի» կողմից ցեմենտի շուկայի մենաշնորհացման վտանգի մասին, իսկ Էկոնոմիկայի փոխնախարար Էդգար Չաքարյանը ներկայացնում էր ցեմենտի ներմուծման և ներքին արտադրության տվյալները: Լրացուցիչ տվյալների համաձայն՝ 2025 թվականի հուլիսի դրությամբ գործարանում մնացել էր շուրջ 450 աշխատակից, որոնք մեկ տարի աշխատավարձ չէին ստացել: Սա ցույց է տալիս, որ վաճառքը մեկուսացված առևտրային գործարք չէր. դրան նախորդել էին ձեռնարկության ռազմավարական նշանակության և վերագործարկման վերաբերյալ քաղաքական հայտարարություններ:

Ցեմենտի ակտիվի ձեռքբերումն ավարտում է տեսանելի շղթան. խնդրահարույց խոշոր գույքային համալիրները ձեռք են բերվում «Project Inter-Invest»-ի միջոցով՝ հաճախ աճուրդներում և սնանկության ընթացակարգերի շրջանակում՝ բանկային ֆինանսավորման, տարաժամկետ վճարումների և գործընկերային մասնակցության կիրառմամբ: Սա արդեն կայուն բիզնես մոդել է, որի դեպքում խնդրահարույց ակտիվը նախ հայտնվում է պետության կամ բանկի ձեռքում, ապա գնահատված արժեքից ցածր գնով անցնում Նալբանդյանի կառույցին:

Աղբյուրներ՝ [HETQ — статья 183696](#)
[AMIO Bank — аукцион](#)

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Քաղաքական շրջանակ. ստուգումներ, կապեր և հրապարակային վարկածներ

Մինչ այժմ մենք հետևում էինք ակտիվներին և փողին: Սակայն Նալբանդյանի ընդլայնումն ունի նաև երկրորդ՝ քաղաքական հետք: Այն հատկապես հստակ դրսևորվեց «88» ցանցի շուրջ. Աննա Հակոբյանի անունը սկզբում դարձավ առևտրային խոսակցությունների մաս, ապա՝ պաշտոնական հայտարարությունների, դիմումների և ստուգումների առարկա:

«88»-ը և Փաշինյանի ընտանիքը. խոսակցությունը դարձավ ստուգման առարկա

Դեկտեմբերին Աննա Հակոբյանը հայտարարեց, որ իր ընտանիքը երբևէ չի օգտվել «88» սուպերմարկետների ցանցից և որևէ առնչություն չունի դրա հետ: Այնուհետև նա հայտնեց ստացված բողոքների մասին. Հակոբյանի խոսքով՝ իր անունը շահարկելով՝ մարդկանց իբր համոզել են հօգուտ «88»-ի վաճառել իրենց բիզնեսը կամ վարձակալության հանձնել տարածքները: Նա դիմեց դատախազություն՝ խնդրելով ստուգել այդ տեղեկությունները և առևտրային տարածքների սեփականատերերի նկատմամբ գործադրված հնարավոր ճնշումների մասին խոսակցությունները:

Լուսանկարում՝ Նարեկ Նալբանդյանը և Աննա Հակոբյանը:

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

Նալբանդյանի ներկայացուցիչները հայտարարեցին, որ ընկերությունը որևէ մեկի դեմ միտումնավոր գործողություններ չի ձեռնարկում, իսկ գործարարն ինքն անհեթեթ անվանեց վարչապետի կնոջ հետ ցանցի կապի մասին խոսակցությունները: Նրա խոսքով՝ Նիկոլ Փաշինյանի հետ հանդիպել է ընդամենը երկու անգամ՝ արտադրական և հյուրանոցային համալիրների բացման ժամանակ, և երկու հանդիպումներն էլ պաշտոնական բնույթ են կրել:

Նալբանդյանն ընդհանուր առմամբ հերքում է թե՛ գործող, թե՛ նախկին իշխանությունների հետ կապերը և պնդում, որ իր ներդրումներն իրականացվում են սեփական միջոցների ու թիմի աշխատանքի հաշվին: Այսպիսով, հանրային դաշտում գոյություն ունեն միմյանց բացառող երկու վարկածներ. գործարարը խոսում է ինքնուրույն ձևավորված կապիտալի մասին, իսկ ընդդախտները նրա աճի հետևում քաղաքական ռեսուրս են փնտրում:

Սակայն «88»-ի շուրջ քաղաքական աղմուկը չի պատասխանում ավելի նյութական հարցին. ինչպե՞ս են Նալբանդյանի կառույցներն ու ազգականները հասանելիություն ստանում պետական ակտիվներին և ռեսուրսներին: Եվ այստեղ հետաքննությունը մեզ կրկին վերադարձնում է Սևան:

Սևան. լողափերից մինչև ուժային գերատեսչության օբյեկտներ

2026 թվականի սեպտեմբերին Սևանում գտնվող անշարժ գույքի վերաբերյալ ևս մեկ հրապարակում հայտնվեց: «Առավոտի» և պահեստագորայինների նախաձեռնության տվյալներով՝ Ազգային անվտանգության ծառայության հանգստյան տունը, որը, ենթադրաբար, մասնավորեցվել էր 2000-ականներին, կարող էր անցած լինել Նալբանդյանի սեփականությանը: Նախաձեռնությունը ԱԱԾ-ին կոչ արեց ստուգել հնարավոր կոռուպցիոն խախտումները և գույքը վերադարձնել պետությանը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

N8/880

ք. Երևան, Նալբանդյան 104

22-ը օգոստոսի 2026թ

Էդգար Հովհաննիսյանին

Ի պատասխան ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայությունում 2026 թվականի օգոստոսի 19-ին ստացված Ձեր «Հարցում» վերտառությամբ դիմումի՝ հայտնում եմ, որ «Պետական գաղտնիքի մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 4-րդ մասի ա) ենթակետի համաձայն՝ հետախուզական, արտաքին հետախուզական, հակահետախուզական, օպերատիվ-հետախուզական գործունեության ուժերի, միջոցների, աղբյուրների, մեթոդների, պլանների և արդյունքների, ինչպես նաև այդ գործունեության ֆինանսավորման մասին տվյալները, եթե դրանք բացահայտում են թվարկած տեղեկությունները՝ դասվում են պետական գաղտնիքի շարքին, ուստի «Տեղեկատվության ազատության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1 հիմքով չեն կարող տրամադրվել:

Միաժամանակ պարզաբանում եմ, որ հանցագործության մասին փաստական տվյալներ ունենալու դեպքում կարող եք ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով ներկայացնել պատշաճ հարցորդում:

Հարգանքով՝

Հ.Հովսեփյան

ԱԱԾ-ն չի հրապարակել տեղեկությունները՝ հղում անելով դրանց փակ բնույթին, սակայն նշել է, որ փաստական ապացույցների առկայության դեպքում հնարավոր է պաշտոնական հաղորդում ներկայացնել: Այս փուլում գույքի փոխանցումը հաստատված փաստ չէ, այլ հրապարակայնորեն հնչեցված վարկած: Այնուամենայնիվ, այդ վարկածը շարունակում է լողափերի պայմանագրի շուրջ ծագած հարցերի նույն շարքը. ինչպե՞ս են Նալբանդյանի հետ կապված կառույցները հասանելիություն ստանում Սևանի տարածքում գտնվող օբյեկտներին:

Ընդլայնման հակառակ կողմը. հակամարտություններ, պարտքեր և պահանջներ

Մինչ այժմ մենք հիմնականում դիտարկում էինք, թե ինչպես էին ակտիվներն անցնում խմբի վերահսկողության տակ: Սակայն ընդլայնումն ունի նաև հակառակ կողմը՝ այն մարդկանց պատմությունները, որոնց շահերը բախվել են այդ աճին: Այստեղ փաստական նյութը նկատելիորեն ավելի ծանր բնույթ է ստանում:

«Բոնուս». ողբերգություն՝ ցանցի շուրջ հակամարտությունից հետո

2026 թվականի օգոստոսի 5-ին հայտնի դարձավ «Բոնուս» սուպերմարկետների ցանցի հիմնադիր և տնօրեն Անդրանիկ Մուրադյանի մահվան մասին: Քննչական կոմիտեի նախնական վարկածով՝ խոսքն ինքնասպանության մասին էր: Քրեական վարույթ նախաձեռնվեց Քրեական օրենսգրքի 162-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ ինքնասպանության հասցնելու հատկանիշներով: Նշանակվեց

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

դատաբժշկական փորձաքննություն, սակայն դեպքից հետո մահացածի բջջային հեռախոսը չհայտնաբերվեց:

Մահացածի աներորդին և «Բոնուսի» համահիմնադիր Արշավիր Հարությունյանն իր ցուցմունքներում Նարեկ Նալբանդյանին ու «Սպայկայի» հիմնադիր Դավիթ Ղազարյանին անվանել է ընտանիքի նկատմամբ ճնշումների կազմակերպիչներ: Նա պնդել է, որ յոթ ամիս շարունակ բիզնեսը հետևողականորեն հասցրել են կործանման և շանտաժի միջոցով փորձել խլել այն: Մինչև հակամարտությունը «Բրենդլիդեր» համատեղ ձեռնարկություն ՍՊԸ-ի անվամբ գրանցված ցանցն ակտիվորեն աճել էր 2018–2020 թվականներին՝ բացելով խանութներ, ֆուդկորտեր և հացաբուլկեղենի արտադրամաս: Ընկերության 99 տոկոս բաժնեմասը պատկանում էր Հարությունյանի մորը, իսկ մեկ տոկոսը՝ անձամբ Արշավիրին:

Հարությունյանի խոսքով՝ խնդիրները սկսվել են 2023 թվականին: Նա խոսել է հարկային մարմինների գործադրած ճնշումների և ֆինանսական հոսքերի արգելափակման մասին: Իջևանում գինու գործարանի, ֆուդկորտի և խանութի շինարարության ավարտական փուլում «Ամերիաբանկը» դադարեցրել է ֆինանսավորումը: Հարությունյանի գնահատմամբ՝ այդ նախագծերում ներդրվել էր շուրջ մեկ միլիարդ դրամ: Կիրանցի ճանապարհի փակվելուց հետո Իջևանի օբյեկտները, Նրա պնդմամբ, լիզինգային վճարումների պատճառով ամսական շուրջ 50 միլիոն դրամ էին կորցնում: Նրա խոսքով՝ «ԱրարատԲանկը» նույնպես չի կատարել պարտքը մարելու համար 10 միլիոն դոլար և զարգացման նպատակով ևս 5 միլիոն դոլար տրամադրելու խոստումը:

Այնուհետև, Հարությունյանի վարկածով, Ղազարյանն առաջարկել է 50-50 համամասնությամբ գործընկերություն և խոստացել այգիների համար շուրջ 2 միլիարդ դրամի անտոկոս պետական վարկ ստանալ: 700 միլիոն դրամ

Հակակոռուպցիոն ազգային նախաձեռնություն

փոխանցելուց հետո նա, իբր, պահանջել է վերադարձնել արդեն 1,7 միլիարդ դրամ, ապա որոշել է իր բաժնեմասը փոխանցել Նալբանդյանին և «88» ցանցին: Երբ սեփականատերերը հրաժարվել են, պայմանները, Հարությունյանի պնդմամբ, փոխվել են. նրանցից պահանջել են արդեն բիզնեսի 70 տոկոսը և առաջարկել շուրջ 10 միլիարդ դրամ գնահատված ակտիվները, ամբողջ գույքն ու ապրանքանիշը վաճառել 6,25 միլիարդ դրամով:

Այս ցուցմունքների ամենածանր հատվածը վերաբերում է վաճառքի եղանակին: Հարությունյանը պնդել է, որ հակառակ կողմը ցանկանում էր ստանալ հենց «մաքուր» ակտիվները՝ չգնել բաժնեմասերը և գույքի ուղղակի վաճառքի դեպքում չվճարել շուրջ մեկ միլիարդ դրամ ավելացված արժեքի հարկ: Նա նաև խոսել է այն առաջարկի մասին, որ մատակարարների հետ չհաշվարկվեն, վերցնեն մնացած կանխիկ գումարն ու հեռանան երկրից: Նրա խոսքով՝ հրաժարվելուց հետո ֆիզիկական հաշվեհարդարի սպառնալիքներ են հնչել:

Հարությունյանը նկարագրել է «Սպայկայի» գրասենյակում տեղի ունեցած հանդիպումը, որին մասնակցել է որդու հետ: Նրա պնդմամբ՝ «Սպայկայի» անվտանգության աշխատակիցների ներկայությամբ իրենց ֆիզիկական հաշվեհարդարով են սպառնացել: Հակամարտությունը սրվել է այն բանից հետո, երբ Արշավիրը Նալբանդյանին դիմել է «ապեր» բառով: Ի պատասխան՝ հնչել են գոռգոռոցներ և «սպանելու, ոչնչացնելու ու բոմժ դարձնելու» սպառնալիքներ: Հարությունյանի խոսքով՝ Դավիթ Ղազարյանն իրեն ասել է, որ Նարեկ Նալբանդյանն ու նրա շրջապատը «մարդակերներ» են՝ մարդիկ, որոնք ունակ են ոչնչացնել յուրաքանչյուրին, և ունեն սեփական մարդասպանները:

Դրանից կարճ ժամանակ անց ընկերության նկատմամբ սևանկության վարույթ է սկսվել: Հարությունյանը պնդել է, որ նույնիսկ այն բանից հետո, երբ դատարանում ներկայացրել է 50 տոկոս բաժնեմասի վերաբերյալ պայմանավորվածությունները հաստատող փաստաթղթեր, սևանկության գործը միևնույն է ընդունվել է վարույթ: Նա դա կապել է դատական համակարգում հակառակ կողմի ունեցած «տանիքի»՝ հովանավորչության հետ:

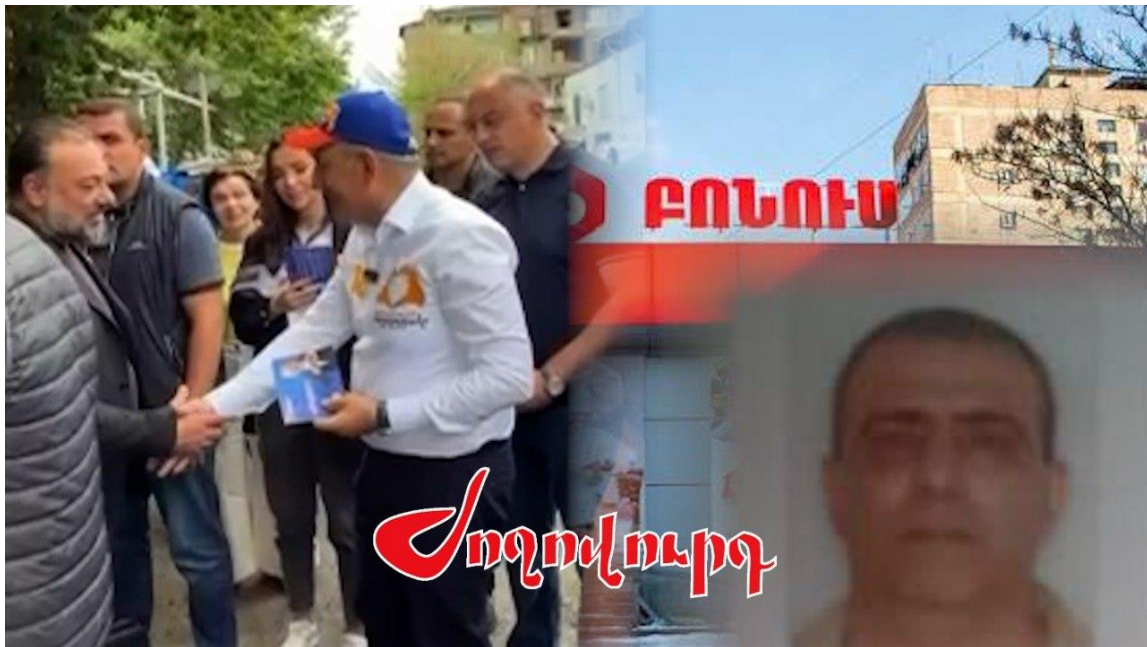

Սնանկության դատարան

Նոր սնանկության գործ

Դիմումը ստացվել է:	13-10-2025
Ներկայացվել է:	Սնանկ ճանաչելու դիմում
Սնանկության տեսակ:	Հարկադրված
Ում վերաբերյալ:	Իրավաբանական անձի սնանկության վերաբերյալ
Դիմումատու	
Անվանում:	Սպայկա ՍՊԸ
Հասցե:	ք.Երևան, Արշակունյաց 252
Պարտապան	
Անվանում:	Բրենդիդեր ՀՁ ՍՊԸ
Հասցե:	ք.Երևան, Ն.Շենգավիթի 11 փ. 1/14
Վիճակագրության տողի համարը:	
Իրավական բարոյության չափանիշ:	1
Ստացման եղանակ:	Առձեռն
Այլ նշումներ:	

Հարուժությունյանը պնդել է, որ դիմել է Նիկոլ Փաշինյանին, որին ճանաչում էր համատեղ մարզվելու տարիներից: Նա, իր խոսքով, վարչապետին մանրամասն հաղորդագրություն է ուղարկել՝ նշելով Ղազարյանի և Նալբանդյանի անունները: Հարուժությունյանի պնդմամբ՝ գործին ներգրավվել են վարչապետի օգնականներն ու ԱԱԾ-ն, իսկ քրեական վարույթի շրջանակում ինքը ճանաչվել է տուժող: Միևնույն ժամանակ նա հայտարարել է, որ հակամարտության ազդեցիկ մասնակիցների միջամտությունից հետո պատգամավորներն ու պաշտոնյաները դադարել են պատասխանել իր հեռախոսազանգերին:

Լուսանկարում՝ Արշավիր Հարուժությունյանը, Նիկոլ Փաշինյանը և Անդրանիկ Մուրադյանը:

Ղազարյանը հերքել է մեղադրանքները և հայտարարել, որ «Սպայկան» գործել է օրենքի շրջանակում. ընկերությունը, նրա պնդմամբ, դատական կարգով փորձել է գանձել նախապես վճարված գումարը, իսկ սևանկության գործընթացը կապված է եղել մի քանի կազմակերպությունների և բանկերի նկատմամբ «Բոնուսի» ունեցած պարտքերի հետ: Նա Հարությունյանի պատմությունը որակել է կեղծ և սուբյեկտիվ: Նախանշյանը նույնպես մեղադրանքներն անհերթելություն է անվանել:

Աղբյուրներ՝ [Datalex — судебное дело](#)
[Armlur — публикации о конфликте](#)
[YouTube — интервью участников](#)

«Բոնուսի» պատմությունը խմբի կառույցների և օբյեկտների շուրջ ծագած միակ հակամարտությունը չէ: Հաջորդ դեպքում խոսքն արդեն ոչ թե բիզնեսի վերահսկողության համար պայքարի, այլ 90 շինարարի մասին է, որոնք պնդում են, որ ամիսներ շարունակ չեն կարողացել ստանալ իրենց վաստակած գումարը:

Զվարճատրված շինարարություն. 90 աշխատող և 55 միլիոն դրամ

Առանձին հակամարտության մեջ հիշատակվում են Նախանշյանի օբյեկտների հետ կապված կազմակերպություններ՝ Սևանի «Վալենսիա» հյուրանոցը, «Բայանդուր Շիրակ» թռչնաֆաբրիկան և Ապարանի շրջանի Լուսազյուղ գյուղի դպրոցը: Գլխավոր ինժեներ Լյովա Հովհաննիսյանը պնդել է, որ 90 շինարար սեպտեմբերի կեսերից մինչև դեկտեմբերի 30-ն աշխատել է առանց պաշտոնական գրանցման և աշխատանքային պայմանագրերի: Նրա խոսքով՝ կապալառու ընկերության տնօրեն Արտաշես Գևորգյանը խոստացել է կանխիկ վճարել նրանց հասանելիք գումարը:

Լուսանկարում՝ գլխավոր ինժեներ Լյովա Ազատի Յովհաննիսյանը:

Աշխատողների հաշվարկներով՝ ամբողջ ժամանակահատվածի համար իրենց պետք է վճարվեր շուրջ 110 միլիոն դրամ, սակայն փաստացի ստացել են ընդամենը 30–35 միլիոնը: Նրանց վարկածով՝ 90 աշխատողի նկատմամբ ընդհանուր պարտքը գերազանցել է 50–55 միլիոն դրամը՝ շուրջ 15 միլիոն Սևանի օբյեկտի, 20 միլիոն՝ թռչնաֆաբրիկայում աշխատած մի բրիգադի, 12 միլիոն՝ մյուս բրիգադի և շուրջ 5 միլիոն՝ դպրոցի շինարարության համար:

Վեճ է ծագել նաև այն հարցի շուրջ, թե արդյոք հյուրանոցի տնօրենը կապալառուին փոխանցել է 230 միլիոն դրամ: Պատվիրատուն պնդել է, որ փոխանցել է, կապալառուն՝ հերքել, իսկ ինժեները վկայակոչել է ձեռագիր հաշվարկները:

Աշխատավարձը վճարելու անարդյունք պահանջներից հետո շինարարները, ըստ լրատվամիջոցների, 2026 թվականի մարտի 26-ին բողոքի ակցիա են անցկացրել կառավարության շենքի մոտ: Յովհաննիսյանն ասել է, որ իշխանություններին գրավոր չի դիմել և չի վստահում վարչապետին, քանի որ, իր պնդմամբ, գիտի Փաշինյանի ընտանիքի հետ Նալբանդյանի մտերիմ հարաբերությունների մասին:

Աղբյուրներ՝ [Armlur — публикация 1550347](#)

[Panorama — публикация 3155289](#)

[YouTube — интервью главного инженера](#)

Հանրապետության ազգային նախաձեռնություն

Աշխատողների պահանջները հանգեցնում են ավելի լայն հարցի. պարտավորությունների կատարման կարգապահությունն ընդհանրապես որքանով է համապատասխանում հայտարարված ներդրումային կայսրության ծավալին: Դատական և կարգավորող մարմինների նյութերը ցույց են տալիս, որ վճարումների, պայմանագրերի և կանոնների շուրջ վեճերը եզակի չեն:

Պարտքեր, տուգանքներ և սև ցուցակ. ընկերությունների դատական պատմությունը

Նոր հրապարակված նյութերը ցույց են տալիս, որ խոշոր ձեռքբերումներին զուգահեռ՝ Նալբանդյանի կառույցների շուրջ կուտակվել է պարտավորությունների կատարման վերաբերյալ պահանջների առանձին շղթա: Բացի արդեն նկարագրված հարկային վարույթից և «Max Oil»-ի հետ վեճից՝ դատական նյութերում հիշատակվում են նաև խմբի ընկերություններին ներկայացված այլ պահանջներ:

«Գազպրոմ Արմենիա» ՓԲԸ-ն նույնպես դիմել է դատարան՝ 299 514 դրամի բնական գազի դիմաց չվճարելու պատճառով: Ընկերությունը պետք է մարեր այդ գումարն ու դատական ծախսերը կամ գրավոր առարկություններ ներկայացներ: Այս գումարներն ինքնին համադրելի չեն միլիարդավոր դրամների գործարքների հետ, սակայն կարևոր է կրկնվող օրինաչափությունը. խոշոր ներդրումային շրջանակը զուգորդվում է ընթացիկ վճարումների շուրջ պարբերական վեճերով:

Մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը ձեռնարկությանը տուգանել է 3 044 534 դրամով՝ անբարեխիղճ մրցակցության և սպառողներին մոլորության մեջ գցելու համար: «Շիրակ» թեթևաֆաբրիկան ձու էր արտադրում «ECO» և «ecoDemonstrator» մակնշումներով՝ առանց օրգանական արտադրանքի պաշտոնական հավաստագրի: Սա արդեն ոչ թե մասնավոր մատակարարի հետ վեճ է, այլ ապրանքը շուկա հանելու եղանակի վերաբերյալ ոլորտային կարգավորող մարմնի պահանջ:

Առանձին գործ կապված է Ապարանում իրականացվող կապալի հետ: 2023 թվականի հունիսի 7-ին համայնքապետարանը «Project Inter-Invest»-ի հետ կնքել էր 240 600 360 դրամ արժողությամբ պայմանագիր: 2025 թվականի մարտի 11-ին համայնքի ղեկավարը աշխատանքների ձախողման պատճառով միակողմանիորեն լուծել էր այն, իսկ մարտի 24-ին ընկերությունն ընդգրկվել էր պետական գնումների մասնակիցների «սև ցուցակում»: 2025 թվականի հոկտեմբերի 13-ին դատարանը վարույթ էր ընդունել համայնքապետարանի և ֆինանսների նախարարության դեմ «Project Inter-Invest»-ի հայցը. ընկերությունը վիճարկում է թե՛ պայմանագրի լուծումը, թե՛ ցուցակում ընդգրկվելը:

Ընդհանուր առմամբ այս դրվագները բարդացնում են «օրինապահ ներդրումային կենտրոնի» կերպարը, որն ընկերությունը ներկայացնում էր հանրությանը: Դրանք ցույց են տալիս կայուն հակասություն ընդլայնման ծավալի և հարկերի, մատակարարումների, կարգավորող պահանջների ու

պետական պայմանագրերի շուրջ ծագած հակամարտությունների քանակի միջև:

Փողի հետքը. մեկ կենտրոն, տարբեր պատյաններ

Բաց աղբյուրներում հետևյալ հաջորդականությունն է ուրվագծվում. շինանյութերի և հացահատիկի առևտրից ու բեռնափոխադրումներից Նարեկ Նալբանդյանն անցել է ալրադաց ձեռնարկություններին, ապա՝ հյուրանոցներին, մանրածախ առևտրի ցանցերին, ոսկու արդյունահանմանը, ադամանդի մշակմանն ու ցեմենտի արտադրությանը:

Մի քանի տարվա ընթացքում նախկին քննիչը վերածվել է բազմապրոֆիլ բիզնես կայսրության սեփականատիրոջ. բաց տվյալներով նրա աճի ծավալը հենց այսպիսի տեսք ունի:

Հենց այդ աճի արագության, խոշոր ակտիվների հասանելիության և մշտական քաղաքական ենթատեքստի համադրությունն էլ ծնեց համեմատությունն Ալեքսանդր «Սաշիկ» Սարգսյանի՝ նախկին նախագահի եղբոր հետ, որը նախկին իշխանության օրոք ընդդիմության համար դարձել էր բիզնեսի մենաշնորհացման խորհրդանիշը: «Նոր ժամանակների Սաշիկ» ձևակերպումը մնում է քաղաքական գնահատական, սակայն բավական ճշգրիտ է փոխանցում, թե ինչպես է ընկալվում Նալբանդյանի ֆենոմենը. ոչ միայն որպես հաջողակ գործարարի պատմություն, այլև որպես ակտիվների սրընթաց հասանելիության պատմություն, որն ուղեկցվում է քաղաքական ռեսուրսի վերաբերյալ անփոփոխ հարցով:

Այս կայսրության մեջ երեք հենակետ է նշմարվում:

Առաջինը՝ սկզբնական կապիտալի ծագումը և մինչև 2018 թվականն առաջին խոշոր ակտիվներին հասանելիություն ստանալու մեխանիզմը շարունակում են անբավարար բացատրված մնալ:

Երկրորդը՝ «Project Inter-Invest»-ը հանդես է գալիս որպես խոշոր ձեռքբերումների հիմնական կորպորատիվ ուղի և միաժամանակ ստանում է պետական արտոնություններ:

Երրորդը՝ գործարքներում անընդհատ կրկնվում է նույն օրինաչափությունը. խնդրահարույց, գրավադրված, սնանկացած կամ պետության կամ բանկի տնօրինությանն անցած ակտիվն այնուհետև անցնում է Նալբանդյանի կառույցին, նրա ազգականներին կամ գործընկերներին: Ընդ որում՝ մի շարք դեպքերում դա տեղի է ունենում նախնական գնահատված կամ հայտարարված արժեքից զգալիորեն ցածր գնով:

Եվ այստեղ մենք վերադառնում ենք Ֆուլստին, որից սկսել էինք:

Բաց տվյալները թույլ չեն տալիս պնդել, որ Նարեկ Նալբանդյանն ուրիշ բիզնես կայսրության անվանական սեփականատերն է: Սակայն դրանք այլ բան են ցույց տալիս. բազմաթիվ իրավաբանական պատյանների հետևում կրկին ու

կրկին նշմարվում է որոշումների կայացման նույն կենտրոնը, մինչդեռ առանցքային գործարքներում փողի ամբողջական երթուղին շարունակում է փակ մնալ հանրության համար:

Եթե Նարեկ Նալբանդյանի հետևում իսկապես ոչ ոք կանգնած չէ, բացի իրենից, իր թիմից և Աստծուց, ապա դա պետք է հաստատվի ոչ թե հավատով, այլ փաստաթղթերով: Առայժմ առանցքային գործարքներում փողի ամբողջական և թափանցիկ փաստաթղթային հետքը բաց հասանելիությամբ առկա չէ:

Իսկ դատելով այս բիզնես կայսրության ընդլայնման տեմպից, արդեն ձեռք բերված ակտիվների ծավալից և յուրաքանչյուր նոր գործարքն ուղեկցող հարցերի քանակից՝ Նարեկ Նալբանդյանի անունը Հայաստանի տնտեսական ու քաղաքական օրակարգում դեռ բազմիցս է հնչելու:

